

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Koulutusrahastosta annettua lakia. Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksiä muutetaan siten, että 30 vuoden alaikäraja poistetaan ja ammattitutkintostipendi voidaan myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 64 vuotta. Ammattitutkintostipendin suuruus

ehdotetaan korotettavaksi 330 euroon. Lisäksi ammattitutkintostipendin hakuaikaa ehdotetaan pidennettäväksi siten, että ammattitutkintostipendiä olisi haettava vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ammattitutkintostipendistä säädetään Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002). Stipendin myöntää Koulutusrahasto. Koulutusrahasto on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, jonka tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen. Rahasto tukee työelämän tutkintojärjestelmän kehittämistä myöntämällä ammattitutkintostipendejä. Ammattitutkintostipendi on tunnustuspalkkion luonteinen kertasuoritus. Sillä ei ole ensisijaisesti tarkoitus vaikuttaa tutkintoa suorittavan toimeentuloon, vaan tukea työelämässä tapahtuvaa ammatillisen osaamisen tunnustamista ja sertifiointia. Tutkintoon johtavan koulutuksen ajalta opiskelijan toimeentuloa tuetaan kattavasti aikuisopiskelua varten säädetyillä tukijärjestelmillä, jos opiskelu tapahtuu opintovapaalla tai työttömänä. Tutkinnon voi suorittaa myös osallistumatta tutkintoon johtavaan koulutukseen. Ammattitutkintostipendi rahoitetaan valtion palveluksessa olevien osalta valtion varoista ja muilta osin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain

(555/1998) mukaisilla maksuilla työttömyysvakuutusrahastosta.

Koulutusrahastosta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan ammattitutkintostipendi voidaan myöntää henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Pykälän 2 momentin mukaan ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on täyttänyt 30 mutta ei 61 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

Koulutusrahastosta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan ammattitutkintostipendin suuruus on 236 euroa. Pykälän 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa sanottua määrää kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti tarvittaessa, kuitenkin vähintään joka toinen vuosi. Koulutusrahastosta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettun ammattitutkintostipendin määrän tarkistamisesta annetulla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (1272/2004) ammattitutkintostipendin suuruus on tarkistettu 238 euroksi 1 päivästä

tammikuuta 2005.

Koulutusrahastosta annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan ammattitutkintostipendiä on haettava kuuden kuukauden kuluessa tutkinnon suorittamisesta.

Ammattitutkintostipendi myönnetään kertaluonteisena kannustimena laissa säädetyn tutkinnon suorittamisesta. Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla kannustetaan omaehtoisen ammatillisen osaamisen vahvistamiseen ja kehittämiseen.

Esityksessä ehdotetaan Koulutusrahastosta annetun lain 5 §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, että ammattitutkintostipendin saamisen edellytyksenä oleva 30 vuoden alaikäraja poistetaan ja ammattitutkintostipendi voidaan myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 64 vuotta. Lain 6 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ammattitutkintostipendin suuruus on 330 euroa.

Kohtuuttomien oikeudenmenetyksen välttämiseksi ehdotetaan ammattitutkintostipendin hakuajan pidentämistä yhteen vuoteen tutkinnon suorittamisesta.

2. Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2004 annettiin 16 420 myönteistä päätöstä ammattitutkintostipendistä. Näistä 16 % oli 30—34-vuotiaille ja 4,4 % oli 55 vuotta täyttäneille annettuja päätöksiä. Yläikärajan korottaminen lisää saajien määrää lähivuosina muutamalla kymmenellä. Sitä vastoin alaikärajan poistamisen vaikutuksesta saajien määrää lisääntynee noin 2000:lla henkilöllä. Saajien määrän kasvu lisää kustannuksia noin 0,7 miljoonaa euroa.

Jos stipendien saajien lukumäärä pysyy samalla tasolla, tuen korotus 92 eurolla lisää kustannuksia vuositasolla 1,5 miljoonalla eurolla.

Hakemuksia on nykyisin hylätty vireillepääntömyöhästymisen vuoksi vuosittain noin 80. Jos tämä määrä tulisi hakuajan pidennyksen vuoksi oikeutetuksi ammattitutkintostipendiin, kustannusvaikutus olisi noin 30 000 euroa.

Vuositason kustannukset olisivat yhteensä

2,2 miljoonaa euroa. Valtion palveluksessa olevien osalta ammattitutkintostipendin kustannuksista vastaa valtio. Menon lisäys valtiolle olisi noin 60 000 euroa. Muilta osin stipendi rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksujen tuotoilla. Ehdotetuilla muutoksilla ei kuitenkaan yksin ole vaikutusta työttömyysvakuutusmaksun tasoon.

Vuonna 2005 kustannusvaikutukset olisivat vajaat puolet edellä esitetyistä.

3. Asian valmistelu

Tulopoliittiseen sopimukseen vuosille 2005—2007 perustuen työmarkkinakeskusjärjestöt ovat tehneet ehdotuksensa ammattitutkintostipendin suuruuden korottamisesta ja Koulutusrahastosta annetun lain muutostarpeista sosiaali- ja terveysministeriölle. Esitys perustuu työmarkkinakeskusjärjestöjen ehdotuksiin.

Esitys on kokonaisuudessaan valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Valmistelussa on kuultu Vakuutusvalvontavirastoa ja Koulutusrahastoa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.

Lain 5 §:n 2 momenttia sovellettaisiin, jos tutkinto on suoritettu lain voimaantulon jälkeen.

Lain 6 §:n 1 momentin mukainen ammattitutkintostipendi myönnettäisiin lain voimaantulon jälkeen suoritettujen tutkinnon perusteella.

Lain 7 §:n 1 momenttia sovellettaisiin ammattitutkintostipendiin, jota on haettu 1 päivänä helmikuuta 2005 tai sen jälkeen suoritetun tutkinnon perusteella.

Lailla kumottaisiin Koulutusrahastosta annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun ammattitutkintostipendin määrän tarkistamisesta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Koulutusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Koulutusrahastosta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1306/2002) 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

 Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 64 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

 Ammattitutkintostipendin suuruus on 330 euroa.

7 §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

 Ammattitutkintostipendiä on haettava vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Lain 5 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos tutkinto on suoritettu lain voimaantulon jälkeen.

Lain 6 §:n 1 momentin mukainen ammattitutkintostipendi myönnetään lain voimaantulon jälkeen suoritettuna tutkinnon perusteella.

Lain 7 §:n 1 momenttia sovelletaan ammattitutkintostipendiin, jota on haettu 1 päivänä helmikuuta 2005 tai sen jälkeen suoritettuna tutkinnon perusteella.

Tällä lailla kumotaan Koulutusrahastosta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua ammattit-

kintostipendin määrän tarkistamisesta 22 päivänä joulukuuta 2004 annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1272/2004).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä _____

Helsingissä 21 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

Laki

Koulutusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Koulutusrahastosta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1306/2002) 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on täyttänyt 30 mutta ei 61 vuotta ja ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 236 euroa.

7 §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava kuuden kuukauden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö *ei ole täyttänyt 64 vuotta ja että hän on* ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaiseen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 330 euroa.

7 §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 200.

Lain 5 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos

Ehdotus

tutkinto on suoritettu lain voimaantulon jälkeen.

Lain 6 §:n 1 momentin mukainen ammattitutkintostipendi myönnetään lain voimaantulon jälkeen suoritettuna tutkinnon perusteella.

Lain 7 §:n 1 momenttia sovelletaan ammattitutkintostipendiin, jota on haettu 1 päivänä helmikuuta 2005 tai sen jälkeen suoritettuna tutkinnon perusteella.

Tällä lailla kumotaan Koulutusrahastosta annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun ammattitutkintostipendin määrän tarkistamisesta 22 päivänä joulukuuta 2004 annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1272/2004).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.